

Psykologisk thriller i sjukvårdsmiljö

Ulf Durling. **Domaredans**. 352 sidor. Stockholm: Norstedts Förlag, 2001. ISBN 91-1-300965-6

Recensent: Åsa Nilsson, universitetslektor, institutionen för klinisk vetenskap, avdelningen för psykologi, Karolinska sjukhuset, Stockholm.

Ulf Durling tillhör veteranerna bland deckarskrivande läkare. Han har hunnit med 13 kriminalromaner sedan den prisbelönta debuten 1971. Nu återkommer han med »Domaredans«, där han liksom ofta tidigare tar avstamp i den medicinska vardagen. I det här fallet är det en ovanligt dramatisk länsrättsförhandling som katalyserar händelseförloppet i boken.

Dödsfall en isande kall nyårsnatt

Boken inleds med ett stilla dödsfall. Ett mord har begåtts, får läsaren veta, men mördaren är inte längre närvarande. Här finns bara en isande kall nyårsnatt, och en man som sakta närmar sig det fatala beslutet att lägga sig ner i snön och vila. Vad det är som har hänt? Det får man inte reda på förrän man läst boken fram till det överraskande slutet.

Subtila medel

Prologen är inte bara en bokstavlig inledning, den anger också tonen i fortsättningen, för i den här boken är mycket underförstått. Författaren skolar läsaren från brutala våldsskildringar och arbetar i stället med mer subtila medel.

Intressant persongalleri

Ulf Durling har den här gången valt en kvinnlig huvudperson, den ensamstående småbarnsmamman Caroline Ahle-

mar, som inte är läkare utan jurist och of-fentligt biträde vid den ödesdigra länsrättsförhandlingen. Det är när Caroline utsätts för skrämmande hot som historien börjar nystas upp. I persongalleriet finns även läkaren Nedim Babic från Bosnien, som deltar i försöken att förstå vad det är som händer och som även står för romantiken när han börjar märka att det inte bara är av altruism som han vill skydda Charlotte.

Vidare får vi stifta bekantskap med den ökända Björnligan från Beckomberga, en ung schizofren man med hemligheter i sin lägenhet och en yrkesstolt expedient i en herrekiperingsaffär. Jag uppskattar mycket att flertalet av bokens huvudpersoner presenteras utifrån ett flergenerationsperspektiv.

Människoskildringen bokens styrka

Boken utspelar sig i Stockholm med omnejd, och miljöerna är rätt skissartat beskrivna. Bokens styrka ligger i stället i skildringen av människorna, deras historia, deras tankar och deras ibland drastiska lösningar på livets diverse problem.

Fyndig titel

Titeln är fyndig, dels eftersom själva livet i berättelsen är en länsrättsförhandling, dels eftersom domaredansens innebörd förklaras för Nedim på följande sätt: den betyder att allas hjärtan brinner, om än i det fördolda. Och visst är ett brinnande hjärta centralt i intrigen.

Berör psykiatrisk tvångsvård

Läkarens närhet till döden har ofta utnyttjats i kriminallitteraturen, men Ulf Durling har öga även för de möjligheter som ryms inom den vardagliga yrkesutövningen, i det här fallet läkarens skyldighet och rättighet att använda sig av tvång i den psykiatriska vården. Boken diskuterar de konsekvenser detta kan få och hur läkarens samspel med jurister och lekmän fungerar (eller misslyckas). Den här frågeställningen är intressant och viktig ur flera synpunkter. Här får läsaren en del att tänka på!

Dolda ledtrådar

Den som läser »Domaredans« behöver vässa sin uppmärksamhet och vara observant på det som händer och sägs, för gång på gång lurar man in på villospår, och mycket visar sig inte vara det man tror. Möjligen kan man fråga sig om inte en och annan person är godtrogen i överkant.

Jag måste dock erkänna att jag själv gick rakt in i Ulf Durlings gillrade fälla trots att jag var på min vakt. När jag sedan tittade tillbaka upptäckte jag att författaren har varit helt juste – ledtrå-

darna finns där, men de är så elegant dolda att jag lyckades läsa dem utan att begripa deras betydelse, och det tror jag inte att jag blir ensam om. Det är skickligt gjort!

Empatisk berättelse

Sammanfattningsvis är detta en psykologisk thriller i sjukvårdsmiljö där våra förutfattade föreställningar leder oss på villovägar och samtidigt en empatisk berättelse om bitvis mycket tragiska livsöden. Diskussionen om LPT (Lagen om psykiatrisk tvångsvård) tycker jag är intressant och angelägen, och den förs på ett initierat och tankeväckande sätt. För mig är detta en av bokens betydande styrkor.

Lämplig semesterläsning

Här är således en bok med en klurig deckargåta, en intressant diskussion av ett aktuellt ämne samt gripande skildringar av enskilda liv. Som gjord för jullovet, påsklovet eller sommarlovet!

Om samband mellan kroppsliga symtom och psykiska besvär

Kjell Kallenberg, Gerry Larsson. **Människans hälsa – livsåskådning & personlighet**. 230 sidor. Stockholm: Natur och Kultur, 2001. ISBN 91-27-07851-5.

Recensent: Erwin Bischofberger, adjungerad professor i medicinsk etik, institutionen för humaniora, informatik och samhällsvetenskap, Karolinska institutet.

Frågan om hur livsåskådning och personlighet påverkar tolkning och hantering av vardagliga situationer och mänsk-